

ENIGE BOSBOUWKUNDIGE VERGELIJKINGEN DER BENELUX

door
Ir A. J. GRANDJEAN.

Het leek ons dienstig in verband met de steeds hechter wordende band tussen België, Nederland en Luxemburg in de vorm van de Benelux een overzicht te geven van enige statistische vergelijkingen op bosbouwkundig gebied der drie landen. De gegevens hiertoe zijn ontleend aan het rapport "Forest Resources of the World" in het bosbouwkundige orgaan van de F.A.O., genaamd Unasyva (2, 4, 1948). In 1947 werd immers door de F.A.O. een statistische vragenlijst aan alle landen gezonden, teneinde een overzicht van de bosbouwkundige wereldhuishouding te verkrijgen. Onderstaande tabellen geven dus cijfers, welke betrekking hebben op de in 1947 gehouden enquête.

De oppervlakte bos in de drie landen kan het beste op de volgende wijze worden vergeleken :

Land	Lands- oppervlakte in 1000 ha	Aantal zielen in miljoenen	Oppervlakte productiebos in 1000 ha	Oppervlakte bos per hoofd der bevolking in ha	Bebossings- percentage
België . . .	3,044	8,4	541	0,06	18 %
Nederland . .	3,229	9,4	250	0,03	8 %
Luxemburg . .	258	0,3	78	0,26	30 %

Deze bosoppervlakte kan als volgt worden verdeeld :

Land	Oppervlakte naaldhoutbos		Oppervlakte loofhoutbos		Oppervlakte gemengd bos		Totale oppervlakte productiebos	
	in 1000 ha	in %	in 1000 ha	in %	in 1000 ha	in %	in 1000 ha	in %
België . . .	200	37	341	63	—	0	541	100
Nederland . .	173	69	77	31	—	0	250	100
Luxemburg . .	17	22	58	74	3	4	78	100

Opgemerkt zij, dat ten behoeve van deze statistiek onder naaldhoutbos is begrepen het bos, waarin 75 % of meer van de houtmassa uit naaldhout bestaat. Evenzo bestaat in het loofhoutbos 75 % of meer van de houtmassa uit loofhout. Het overige bos is gerangschikt in de categorie gemengd bos.

In de eigendomstoestand van het bos kunnen de volgende onderscheidingen worden gemaakt :

Land	Totaal		Staat		Gemeente, provincie		Stichtingen, verenigingen enz.		Particulier	
	in 1000 ha	in %	in 1000 ha	in %	in 1000 ha	in %	in 1000 ha	in %	in 1000 ha	in %
België	541	100	57	10	195	36	9	2	280	52
Nederland	250	100	38	15	37	15	13	5	162	65
Luxemburg	78	100	2	3	29	37	1	1	46	59

Onderstaande tabel levert een overzicht van de in de bossen aanwezige houtvoorraden :

Land	Totaal in miljoen m ³	Naaldhout in miljoen m ³	Loofhout in miljoen m ³	Gemiddelde houtmassa per ha		
				Totaal in m ³	Naaldhout in m ³	Loofhout in m ³
België	41	21	20	76	105	59
Nederland	10	9	1	40	52	13
Luxemburg	10	2	8	128	105	136

Omtrent de gemiddelde jaarlijkse aanwas, de jaarlijkse verliezen door natuurlijke oorzaken (brand, ziekten en beschadigingen, windworp enz.) en de jaarlijkse aanpak van loof- en naaldhout worden de volgende ramingen gegeven :

Tot toelichting moge dienen, dat de hieronder in kolom 6 vermelde cijfers voor de gemiddelde jaarlijkse aanpak uitsluitend het jaar 1947 betreffen. Deze cijfers zijn uiteraard door de oorlogsomstandigheden zeer ongunstig beïnvloed, b.v. in ons land bedroeg immers de jaarlijkse aanpak vóór de oorlog omstreeks 700.000 m³, in 1947 werd slechts 250.000 m³ geraamd.

Land	Totale aanwas in 1000 m ³	Aanwas per ha in m ³	Verliezen door natuurlijke oorzaken in 1000 m ³	Netto jaarlijkse bijgroei in 1000 m ³	Gemiddelde jaarlijkse aanpak in 1000 m ³	Balans + of - in 1000 m ³
België	1.393	2,6	174	1.219	1.219	0
Nederland	650	2,6	2	648	250	+ 398
Luxemburg	176	2,3	2	174	203	- 29

Opvallend is het hoge houtmassa-verlies in België, waarvan de oorzaak ons onbekend zijn. (Vermoedelijk schorskever in fijnspaar).

Bovenstaande aanwas cijfers kunnen voor het naald- en loofhoutbos als volgt worden onderscheiden :

Land	Totale aanwas in 1000 m ³	Aanwas per ha in m ³	Natuurlijke verliezen in 1000 m ³	Netto jaarlijkse aanwas in 1000 m ³	Gemidd. jaarl. aanpak in 1000 m ³	Balans + of - in 1000 m ³
NAALDHOUT						
België	778	3,9	97	681	681	0
Nederland	550	3,2	2	548	180	+ 368
Luxemburg	67	3,5	2	65	92	- 27
LOOFHOUT						
België	615	1,8	77	538	538	0
Nederland	100	1,3	—	100	70	+ 30
Luxemburg	109	1,8	—	109	111	- 2

Behalve de opbrengsten uit de naald- en loofhoutbossen worden uit laan- en wegbeplantingen de volgende gemiddelde opbrengsten aan loofhout per jaar opgegeven :

België	80.000 m ³
Nederland	150.000 m ³
Luxemburg	2.000 m ³

Tenslotte moge hier de wens worden uitgesproken dat de bosbouwers der drie landen door middel van excursie's enz. het contact verstevigen en de Unie op bosbouwkundig gebied leren kennen.
